

Bilag til Forsl. om en staaende Voldgiftsret og om en Forligsmænd.

selv om det i en given Situation kan være god Politik for en Part at vise sig uvillig til enhver Forhandling og derved overfor Modparten betone sin Fasthed og det haabløse i Modpartens Bestræbelser, og selv om Parterne maatte befrygte, at Forhandlingsvillighed fra hans Side af Modparten skal blive opfattet som Svaghed, er Forholdet et ganske andet, naar den Forhandling, der bringes i Stand, ikke skyldes Villighed fra de vedkommende Parter Side, men derimod et af Loven givet Paalæg.

Den Virksomhed, som saaledes er tiltænkt det Offentliges Repræsentant, er kun en *Forhandlingsleders*. Lejlighedsvis vil han vel under Ledelsen underhaanden komme til at virke mæglende, og en saadan uofficiel Underhaandsvirksomhed vilde neppe nogen af Parterne med Rette kunne have noget imod. Anderledes stiller Sagen sig, naar Talen er om Mæglingsforslag, der officielt tilstilles Parterne og som fremkomme for Offentligheden. Saadanne Forslag have, som udgaaede fra en udenforstaaende Trediemand, stor Udsigt til at vinde Publikums Gunst, og den Part, som mener at kunne modsætte sig Forslaget, vil alene ved dets Fremsættelse se sig svækket i Kampen. Der kunde derfor være Spørgsmaal om ikke enhver af Parterne i det mindste maatte kunne forlange, at slige officielle Mæglingsforslag i hvert Fald ikke udgaa fra den nævnte officielle Forligsmænd alene, men at det sker gennem et af ham nedsat Udvalg, hvor begge Parter Interesser ere ligelig repræsenterede. Men til dette skal jeg senere komme tilbage.

Den nævnte Repræsentant for det Offentlige — jeg kalder ham i det følgende Forligsmænden — burde, da han skal beklædes med den Myndighed at kunne paalægge Parterne at træde sammen til Forhandling, være en Mand med en vis social Anseelse.

Det bemærkes udtrykkelig, at han ikke bør være Medlem af, i hvert Fald ikke Formand for den staaende Voldgiftsret. Det er vigtigt for begge Parter, at Voldgiftsretten holdes indenfor sine rette Grænser — nemlig *Afgørelse af Retsspørgsmaal* — og alt, hvad der bidrager til at udviske Grænserne mellem Rets- og Interessesstridigheder bør undgaa; de samme Mænd bør ikke dømme i Rets- og Interesses tvister. Og dertil kommer, at der under den frie Forhandling i Interessekonflikter idelig vil blive rejst Incidensspørgsmaal om, hvorledes Punkter i Overenskomsterne egentlig er at forstaa; og hvis Forligsmænden var Dommer i Voldgiftsretten, vilde han idelig komme til at staa foran det Alternativ enten at udtale en Mening og derved komme til at præjudicere sin fremtidige Stilling som Dommer i Voldgiftsretten, eller ogsaa, naar han bliver spurgt, vægre sig ved at udtale en Mening og derved lamme sin Virksomhed som Forligsmænd; ja ofte vil han ved sin Tavshed om i og for sig utvivlsomme Fortolkningsspørgsmaal bibringe Parterne Usikkerhed og Ængstelse paa Punkter, hvor der slet ingen Grund var til at nære Fortolkningstvivl; og han vilde derved komme til at vanskeliggøre Tilendebringelse af Striden.

Men selv om Forligsmænden ikke bør tages blandt den staaende Voldgiftsrets Dommere, vilde det dog vistnok være heldigst, om Voldgiftsrettens Sekretær var saaledes stillet, at Forligsmænden kunde benytte ham som Medhjælp i sin Virksomhed; og at Forligsmænden formentlig vil behøve saadan Medhjælp, vil fremgaa af det følgende.

Det er naturligvis først, naar Konflikten viser sig at være bleven stærkt tilspidset, at den officielle Forligsmænd vil faa Anledning til af egen Drift at tage Affære. Før Arbejdsstandsningen var udbrudt eller dog var umiddelbart forestaaende, vilde det Offentlige vel næppe blande sig i Sagen. Men allerede forinden dette Tidspunkt kunde det tænkes, at de stridende Parter selv ønske det Offentliges Bistand ved Forhandlingerne.

Sindene ere maaske blevene saa irritable, at Forhandlingsmøderne bedst ledes af en Udenforstaaende; eller man anser det maaske for formaalstjenligt, at Forhandlin-